

Alte Drucke

**EX P. TE=||RENTII COMOEDI=||IS, LATINISSIMAE ||
COLLOQVIORVM FOR-||MVLAE, ORDINE || SELECTAE.|| VNA
CVM EIVS=||DEM POETAE IN=||SIGNIORIBVS ...**

Terentius Afer, Publius

Bautzen, 1561

VD16 ZV 19478

EX ANDRIA PROLOGO.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149822

EX ANDRIA PROLOGO.

Animum ad scribendum adpulit. 1
Id negotij credidit sibi dari. 2
Multo aliter euenire intelligit. 4
Animum aduortite. 8

ACTV PRIMO. SCENA PRIMA.

Isthæc intrò auferte. 1
Adeſdam. 2
Paucis te uolo. 2
Curentur rectè hæc. 2
Expecto quid uelis. 7
In memoria habeo. 13
Habeo gratiam. 15
Mibi hoc moleſtum eſt. 16
Quin tu uno uerbo dic. 18
Quid eſt, quod me uelis? 18
Rem omnem à principio audies. 21
Exceſſit ex Ephæbis. 24
Qu' ſcire poſſes? 26
Sapienter uitam inſtituit. 40
Ab hinc triennium. 42
Commigravit huic uicinia. 43
Mulier egregia forma. 45
Mulier etate integra. 45

A 3

Vereor

EX ANDRIA.

Vertere ne quid adportet mali. 46

Pudicè uitam agit. 47

Parcè ac duriter uitam agit. 47

Lana ac tela uictum quæritat. 48

Captus est. 55

Habet. 56

Dic sodes. 58

Habet suæ uitæ modum. 68

Quid opus est uerbis? 72

Ultro ad me uenit. 75

Quid obstat? 76

O factum benè. 78

Quid multis moror? 87

Eius causa. 88

Nihil suspicor mali. 89

Adolescentula, & forma, & uultu adeo modesto,
adeo uenusto, ut nihil supra. 92

Adolescentula, præter cæteras, forma honesta &
liberali. 95

Perculsit mihi animum. 98

Quàm timeo. 100

Satis cum periculo. 103

Cur te is perditum? 107

Quid feci? 112

Quid commerui? 112

Quid peccaui? 112

Rectè putas. 114

Venit

ACTV PRIMO,

Venit postridie ad me. 117
Indignum facinus. 118
Discedo ab illo. 121
His rebus perscripsisti finem. 124
Sine me meo uiuere modo. 126
Manibus pedibusq; obnixè omnia facit. 134
Incommodat mihi. 135
Obsequitur illi. 136
In te nihil sit moræ. 139
Mihi exorandus est. 140
Obserues illum quid agat. 142
Obserues quid ille captet consilij. 143
Eamus iam nunc intrò. 144
I præ, sequar. 144

SCENA SECVNDA.

Ipsè exit foras. 3
Nullum uerbum fecit. 7
Non ægre tulit. 7
Sine tuo malo, 8
Non præuideram. 12
Ehòdum ad me. 13
Quid hic uult? 13
Nihil ad me attinet. 16
Non hercle intelligo. 23
Verberibus cæsum te in pistrinum dedam. 27

A 4 Bona

EX ANDRIA.

Bona uerba quaeso. 32
Nihil me fallat. 32
Ne temere facias. 33
Ne dicas tibi non praedictum. 33

SCENA TERTIA.

Intellexi illius sententiam. 2
Quid agam incertum est. 4
Illius uitae timeo. 5
Huius minas timeo. 5
Seni uerba dare difficile est. 6
Ad haec mala hoc accidit etiam. 10
Grauida est e Pamphilo. 11
Audire est operae precium. 12
Obijt mortem. 18
Mihi non fit uerisimile. 20

SCENA QVARTA.

Vereor quid fiet. 7

SCENA QVINTA.

Hoc cene est humanum factum? 1
Quid illud est? 2
Proh Deum atq; hominum fidem. 3
Quid est, si haec non est contumelia? 3
Nonne oportuit praescisse me ante? 4
Non prius communicatum oportuit? 5
Miseram me. 6

Quod

ACTV PRIMO.

Quid uerbum audio? 6
 Pereo funditus. 9
 Aliquid monstri alunt. 15
 Nemini obtrudi potest. 15
 Itur ad me. 16
 Abi domum. 20
 Abi cito. 20
 Quid facerem? 23
 Quid primum exequar. 24
 Me impediunt curæ. 25
 Meo animo libitum est. 28
 Peropus est. 30
 Quis hic loquitur? 32
 O salue Pamphile. 32
 Quid agitur? 32
 Laborat è dolore. 34
 In hunc diem constitutæ sunt nuptiæ. 34
 Ego istuc conari queam? 35
 Mihi suum animum atq; omnem uitam credidit. 37
 Adeo me ignauum putas? 42
 Adeo inhumanum? 43
 Adeo ferum putas? 43
 Per hanc dexteram te oro, et genium tuum. 54
 Per tuam fidem te oro. 55
 Te in germani fratris dilexi loco. 57
 Te solum semper feci maximi. 58
 Tibi morigera fuit in rebus omnibus. 59

A 5

Bona

EX ANDRIA.

Bona nostra hæc tibi committo. 61
Bona nostra hæc tuæ mando fidei. 61
Mors continuo ipsam occupat. 62
Ita spero quidem. 63
Cur tu abis? 64
Obstetricem accerso. 64
Propera. 64
Audin? 65
Teneo. 66

ACTV SECVNDO.

Scena prima.

Quid ais: 1
Illa datur Pamphilo nuptum. 2
Sic est. 2
Qui scis? 2
Apud forum modo è Dauo audiui. 2
Væ misero mihi. 3
Adempta est spes. 5
Age age ut lubet. 13
Omnia experiri certum est. 13
Quid hic agit? 13
Hunc orabo. 14
Huic supplicabo. 14
Quid tibi uidetur? 17
Abi hinc in malam crucem. 19
Ad te uenio, spem, salutem, auxilium, consilium ex-
petens. 21

Neq.

ACTV TERTIO.

Neq; consilijs locum habeo, neq; auxilij copiam. 22

Istuc quid nam est? 23

Hodie uxorem ducis? 23

Atunt. 23

Hodie postremum me uides. 24

Quid ita? 24

Vereor dicere. 25

Ne iste haud mecum sentit. 26

Ehodie dic mihi. 26

Quam uellem. 28

Te per amicitiam & per amorem obsecro. 28

Dabo equidem operam. 29

Tibi nuptiae hae sunt cordi. 30

Proficiscor aliquò. 31

Audi nunc iam. 31

Reddidisti animum. 35

Si quid potes, facito. 35

Sat habeo. 36

Huius consilio fretus sum. 38

Fugin hinc? 39

Nihil opus est scire. 39

SCENA SECVNDA.

Vbi inueniam Pamphilum? 1

Vt adimam metum. 2

Vt expleam animum gaudio. 2

Nondum haec rescituit mala. 3

Audiam

EX ANDRIA.

Audin tu illum? 5
Quo nunc primum intendam? 6
Cessas loqui? 6
Ades resiste. 7
Quis homo est qui me? 7
O Pamphile te ipsum quero. 8
Quin tu hoc audi. 9
Quid timeas, scio. 9
Obtundis, tametsi intelligo. 11
Rem tenes. 12
Nihil periculi est. 13
Nunc non est narrandi locus. 17
Quid agam cogito. 21
Mihi incidit suspitio. 22
Quorsum istuc? 24
Rectè dicis. 26
Perge. 26
Accessi intrò. 28
Non rectè accipis. 30
Liberatus sum tua opera. 33
Quid ita? 34
Bene mones. 36
Spes me frustrata est. 37

SCENA TERTIA.

Quid sibi uult pater? I

ACTV SECVNDQ.

Ipsē sibi iniurius uidetur. 3
Culpam in te transferet. 5
Cedo, quid faciam? 9
Nunquam faciam. 10
Ne nega. 10
Suadere noli. 10
Quid iurgabit tecum? 15
Sine omni periculo. Haud dubium est. 17
Hoc propulsabo facile. 21
Itane credis? 25
Quin taces? 25
O facinus audax. 27
Curabitur. 29

SCENA QVARTA.

Reuiso quid agant, aut quid captant consilij. 1
Venit meditatus. 3
Tu fac apud te ut sies. 5

SCENA QVINTA.

Ipsū praeſto uideo. 4
Nostrae parti timco. 8
Neq; istic neq; alibi tibi unquam erit in me mora. 9
Facis ut te decet. 10
Quod postulo, impetro. 11
I iam nunc intro. 13
Ne in mora (cum opus sit) sies. 13
Vulgo dici solet. 15

Scena

EX ANDRIA.

SCENA SEXTA.

Præter spem euenit. 5
 Male habet illum. 5
 Potin es mihi uerum dicere? 6
 Caut, ne ea res sibi infamiae esset. 13
 Vxore opus est. 15
 Animum ad uxorem adpulit. 13
 Subtristis uisus est mihi. 15
 Est quod succenseat. 17
 Quid nam est? 18
 Quin dic quod est. 18
 Parcè facit sumptum. 19
 Vix drachmas obsonatus est decem. 20
 Ego isthæc rectè ut fiant uidero. 25
 Quidnam hoc rei est. 26
 Quidnam hic uult ueterator sibi. 29

ACTV TERTIO.

SCENA PRIMA.

ITa quidem res est. 1
 Firmauit fidem. 4
 O Iuppiter quid ego audio. 5
 Sequere me intrò. 9
 Quod remedium huic malo inueniam. 10
 Fer opem. 15
 Serua me obsecro. 15
 Hui tam cito. 16

Ego

ACTV TERTIO.

Ego quid narres nescio. 19

Huius periculo sit. 22

SCENA SECVNDA.

Mox ego huc reuertar. 5

Perscitus puer natus est Pamphilo. 6

Deos queso ut sit superstes. 7

Ipse est ingenio bono. 7

Quidnam id est? 9

Quid opus facto esset. 10

Ita ne contemnor abs te. 14

Ita ne tandem idoneus tibi uideor quem tam aperte incipias dolis. 14

Certe si rescierim. 14

Edixine tibi. 14

Num interminatus sum ne faceres? 15

Credo ne tibi hoc. 17

Quid ego agam habeo. 18

Quid taces. 18

Qui isthæc tibi incidit suspectio. 21

Non satis me pernocti, etiam qualis sim. 23

Si quid narrare occepi, continuo dari tibi uerba censet. 24

Nilil mutire audeo. 25

Hoc ego scio unum. 26

Intellexisti? 26

Hanc

EX ANDRIA.

Hanc opinionem prorsus à me amotam uolo. 30
 Vnde id scis? 31
 Coniecturam facio. 33
 Inuentum est falsum. 33
 Missa est ancilla obstericem accersitum. 34
 Nunc sibi uxorem expetit. 39
 Id mihi da negotij. 40
 Perge facere, ita ut facis. 41
 Id spero adiuturos Deos. 41
 Abi intro, ibi me operiere. 42
 Quod parato opus est, para. 42
 Haud scio, an quæ dixit sint uera omnia. 44
 Illud mihi multo maximum est. 45
 Nunc Chremem conueniam. 46
 Orabo Gnato uxorem. 46

SCENA TERTIA.

O teipsum querebam. 1
 Et ego te. 1
 Optato aduenis. 1
 Aliquot me adiere. 2
 Ex te auditum aiebant. 2
 Id uiso, tu ne, an illi insaniant. 3
 Ausculta paucis, & quid ego te uelim & quod tu
 queris, scies. 4
 Ausculto, loquere quid uelis. 5
 Per ego te Deos oro. 6

Per

ACTV TERTIO.

Per nostram amicitiam oro. 9
Me adiuues in hac re. 10
Ab ne me obsecro. 11
Alium censes nunc me, atq; olim. 13
Accersi iube. 14
Te oro, in commune ut consulas. 16
Postulo ut fiat. 18
Non postulem abs te, nisi ipsa res moneat. 19
Quid est? 19
Profecto sic est. 22
Eamus dum tempus datur. 24
Tibi ita uidetur. 31
Qui scis istuc, nisi periculum feceris. 35
Dij prohibeant. 36
Quid istuc? 40
Merito te semper maximi feci. 42
Qui scis? 43
Intimus eorum consilijs. 44
Eheus euocate huc Dauum. 47
Eccum uideo ipsum foras exire. 48

SCENA QVARTA.

Ad te ibam. 1
Cur uxor non accersitur? 2
Iam aduesperascit. 2
Audin tu illum? 2
Nihil ueritus sum? 2

B

Dolis

EX ANDRIA.

Dolis me deluderes. 4
 Ego istuc facerem. 5
 Vos calaui quod nunc dicam. 6
 Propemodum habeo iam tibi fidem; 7
 Tandem cognosti qui siem. 7
 Sic res est. 9
 Nunquam quiui istuc intelligere. 10
 Vah consilium callidum. 10
 Oportune hic sit mihi obuiam. 11
 Quidnam audio? 13
 Occidi. 13
 Hem, quid dixti? 14
 Optime factum. 14
 Faciam hercle sedulo. 18
 Animus irritatus est. 18
 Nullus sum. 20
 Quid cause est? 21
 Nihil est loci relictum. 22
 Perturbaui omnia. 22

SCENA QUINTA.

Vbi illic scælus est? 1
 Perij. 1
 Nullius consilij sum. 2
 Scio me fore incolumem. 5
 Qua fiducia id facere audeam? 7
 Id ago sedulo. 8

ACTV QVARTO.

Huic malo aliquam producam moram. 9
Ehodum bone uir, quid ais? 10
An non dixi hoc esse futurum? 15
Quid meritus es? 15
Sine ut ad me redeam. 16
De te sumam supplicium. 17

ACTV QVARTO.

SCENA PRIMA.

ID ne est uerum? 5
Tempus est promissa perfici. 7
Quis tu es? 11
Proximus sum egomet mihi. 12
Quid agam? 15
Adeam ne ad eum? 15
Cum ego ne iniuriam hanc expostulem? 15
Nihil promoucris. 18
Animo morem gessero. 17
Me & te imprudens perdidi, 18
Soluisti fidem. 19
Quid tandem? 20
Tuum animum ex animo spectauī meo. 22
Ah quantis in malis uersor miser. 25
Haud istuc dicas. 28
Cum patre altercasti dudum. 29
Is nunc tibi succenset. 29
Coactus tua uoluntate es. 33

B Z

Nondum

EX ANDRIA.

Nondum scis. 34
 Scio equidem. 34
 Cur me enecas? 35
 Interturbat omnia. 38
 Hem quid ais scelus? 40
 Eho dic mihi. 43
 Deceptus sum. 44
 Hac non successit, alia aggrediemur uia. 45
 Conari manibus & pedibus. 51
 Noctes & dies capitis periculum adire. 51
 Præter spem cuenit. 53
 Parum successit quod ago. 54
 Facio sedulo. 54
 Concrepuit ostium. 58
 Nihil ad te. 59

SCENA SECUNDA.

Vbi ubi erit, inuentum tibi curabo. 1
 Mecum adductum curabo. 1
 Anime mi noli te macerare. 2
 Optime mihi te offers. 3
 Iussit iam ad se uenias. 4
 Volo ne per me stetisse credat. 18
 In procliui est. 18
 Quis uideor? 19
 Miser æque atq; ego. 19
 Scio quid conere. 20

Hoc

ACTV QVARTO.

Hoc tibi effectum reddam. 20

Sat habeo. 22

Vos hinc amolimini. 24

Mihi impedimento estis. 24

Quo hinc te agis? 25

Parumper operire me hîc. 32

Facto opus est. 32

Matura. 32

Iam hic adero. 32

SCENA TERTIA.

Quid istuc obsecro est? 6

Opus est mihi tua exprompta memoria. 7

Quamobrem id tute non facis? 12

Moue te ocyus. 16

Nescio quid narras. 19

Ego quid agas nihil intelligo. 22

SCENA QVARTA.

Quid turbæ est apud forum? 6

Quæ est hæc fabula? 8

Puer hic unde est? 9

Satin sanus es, qui me id rogitas? 10

Concede ad dextram. 12

Deliras. 13

Dic clarè. 15

Veni in tempore. 19

Dij te eradicent, ita me miseram territas. 22

B 3

Tibi

EX ANDRIA.

Tibi ego dico, an non? 23
 Quid uis? 25
 O facinus animaduertendum. 28
 Quid clamitas? 28
 O hominem audacem. 30
 Dijs habeo gratias. 31
 In mediam uiam prouoluam. 37
 Te prouoluam in luto. 38
 Tu non es sobrius. 39
 Per tempus aduenis. 44
 Audiui à principio. 46
 Noui rem omnem. 50
 Ne me attingas scelestè. 51
 Nescis quid sit actum? 51

SCENA QUINTA.

Quos perconter? 5
 Saluus sis. 7
 Haud auspicato huc me appuli.

ACTV QUINTO.

Scena prima.

Satis spectata erga te amicitia est mea. 1
 Satis periculi coepi adire. 2
 Studeo obsequi tibi. 2
 Quàm maximè abs te oro atq; postulo. 4
 Ne illis animum inducas credere. 15
 Cum Dano uidi iurgantem ancillam. 19

DANUS

ACTV QVINTO.

Darius dudum prædixit mihi. 21

SCENA SECVNDA.

Animo ocioso esse impero. 1

Quid illud mali est? 2

Hærus est, quid agam? 5

O salve bone uir. 5

Omnia apparatus iam sunt intus. 6

Curasti probè. 6

Quid isthic tibi negotij est? 8

Anne est intus Pamphilus? 10

Crucior miser. 10

Videtur esse quantiuis precij. 15

Quidnam adportas? 17

Audi obsecro. 20

Sublimem hunc intrò rape. 20

Ah ne sæui tantopere. 26

Nonne te miseret mei? 27

SCENA TERTIA.

Quis me uult? 1

Ita prædicant. 4

O ingentem confidentiam. 5

Num facti piget? 6

Cur me excrucio? 12

Cur me macero? 15

An pro huius peccatis ego suppliciū sufferam? 17

Tibi me dedo. 26

B 4

Quid=

EX ANDRIA.

Quiduis oneris impone. 26
 Ut potero feram. 27
 Sine me expurgem. 28
 Illum huc coram adducam. 29
 AEquum postulat, da ueniam. 30
 Sine hoc te exorem. 30

SCENA QVARTA.

Me ne quæris? 5
 Tu ne impune hoc facias? 7
 Fabulam inceptat. 22
 Utinam id sit quod spero. 29
 Arrige aures. 31
 Qui credis? 32
 Vix sum apud me. 35
 Me male habet. 38
 Non patiar. 43
 Ex ipsa millies audiui. 44
 Ita me Dij ament. 45
 Quid restat? 45
 Reduxit me in gratiam. 46
 O lepidum patrem. 46
 Dos est decem talenta. 49
 Rectè admones. 51
 Dauid istuc dedam negotij. 52
 Age fiat. 54
 Eo intro. 54

O faustum

ACTV PRIMO.

O faustum & felicem hunc diem. 54

SCENA QVINTA.

Mihi immortalitas parata est. 4

Quid illuc gaudij est? 7

Nemo est quem mallem omnium. 7

Nescis quid mihi obtigerit. 10

Quid mihi obtigerit scio. 10

Narras probe. 14

Saluus sum si haec uera sunt. 17

In tempore ipso mihi aduenis. 18

Facturum quae uoles scio esse omnia. 20

Longum est nos illum expectare dum exeat. 21

Sequere me hac. 22

Quid stas, quid cessas? 23

EX EVNV=

CHO PROLOGO.

Nomen profitetur suum. 3

ACTV PRIMO.

Scena prima.

A Ccerfor ultrò. 2

Pati non poteris. 7

Ultrò ad eam uenies. 8

Etiam atq; etiam cogita. 11

Sentiet qui uir siem. 21

B 5

Te